SVENSK MUSIKTIDNING

N:r 13. | Redaktör och utgifvare: FRANS J. HUSS. Telefon: Vasa 619. | NORDISKT MUSIKBLAD. Stockholm den 1 September 1898. | Expedition: Kungatensgatan 56. Pris: Helår 5 kr. Lösnummer 25 öre. Annonspris 20 öre pr petitrad. | 18:e Årg.

Oscar Lejdström.

Då Musikaliska akademiens konservatorium i dessa dagar börjat ett nytt arbetsår, ligger det nära till hands att i detta nummer fästa vår uppmärksamhet vid den nya lärarekraft som detta musikläroverk vunnit i direktör Oscar Lejdström, hvilken i våras blef vald till prof. Julius Günthers efterträdare som lärare i solosång och nu tillträder denna vigtiga befattning.

Det var, som vi veta, i den höga åldern af 80 år, som professor Günther lemnade sin ofvannämda plats, hvilken han beklädt i fyrtio år, och man har derför länge haft skäl att tänka på hvilken som skulle komma att upptaga den åldrige lärarens mantel, då han drog sig tillbaka. Många kompetenta efterträdare hade man just icke i sigte. Hade för sex å åtta år sedan den ifrågavarande befattningen varit ledig, hade säkert en stark opinion utpekat Fritz Arlberg som rätta mannen. I hans sångaretalang, förtjänstfulla verksamhet vid k. operan och rika musikaliska begåfning låg en stor kompetens härtill, hvarjemte han som sånglärare gjort sig mycket bemärkt. Hans vacklande helsa cch kroniska heshet likasom hans polemiska uppträdande emot Musikaliska akademien torde dock ha förhindrat hans val. Utom Arlberg har man ej haft någon sånglärare med meriter som operasångare att uppställa som kandidat, förrän vid Julius Günthers afskedstagande tvenne sådana anmälde sig som sökande, nämligen hrr Ax. Rundberg och Algot Lange, hvilka jemte den i London nu bosatte hr Hugo Beyer och dir. Lejdström voro aspiranter till platsen. Hvad herr Rundberg beträffar hade troligen hans anställning vid konservatoriet ej haft större skäl för sig än hans kvarstannande vid k. operan, der han för öfrigt mera framstod som regissör än som sångare, ehuru hans egenskap som sånglärare af en och annan framhållits. Bättre utsigter egde herr Lange. Såsom anställd vid vår k. opera 1878—84 lärde man känna honom såsom en god sångkapacitet. Sedan dess anställd vid Köpenhamns kgl. teater har han här endast låtit höra sig en gång på en konsert, och beträffande hans förmåga som sånglärare torde man här endast ha till ledning hans afhandling »Om sång», hvilken utgafs i våras af en härvarande förläggare och som innehåller flere sunda åsigter om sångkonsten men också ett och annat dunkelt och tvifvelaktigt. Som specimen har broschyren ej gerna kunnat betraktas. Då för tillsättandet af sångläraréplatsen i solosång vid konservatoriet inga prof föreläggas kandidaterna, hvarefter en större eller mindre skicklighet kunde bedömas, var det under för handen varande omständigheter förklarligt nog att Musikaliska akademiens val föll på dir. Oscar Lejdström, f. d. elev af konservatoriet och under många år här i hufvudstaden bekant som sånglärare och konsertsångare samt dertill en man i sina bästa år. Herr Lejdströms präktiga stämma och smakfulla sångföredrag äro allmänt kända, och som lärare har han varit mycket anlitad.

Oscar Lejdström.

Oscar Lejdström är född i Stockholm d. 19 dec. 1858. Vid 16 års ålder antogs han till elev vid musikkonservatoriet härstädes, der han i dec. 1878 aflade organistexamen och i dec. 1881 musikdirektörsexamen. I sång hade han vid konservatoriet till lärare dir. Hj. Håkansson och prof. J. Günther. Sedan han lemnat nämnda läroverk tog han under ett halft år undervisning af Fritz Arlberg. År 1893 reste hr Lejdström med statsunderstöd till Paris, der han studerade sång för St. Yves Bax och mme R. Laborde samt af dåvarande direktören för Paris-konservatoriet, Ambroise Thomas, erhöll tillåtelse att närvara vid undervisningen i dettas alla åtta klasser. I Paris biträdde hr Lejdström vid flere konserter. År 1890 gjorde han åter en resa till Paris i och för sångstudier och har under de senaste sexton åren nästan uteslutande egnat sig åt sångundervisning. På hösten 1888 gjorde han emellertid en debut på k. operan som Escamillo i »Carmen» och Valentin i »Faust« med den framgång, att han erhöll lockande anbud till anställning vid denna scen, men han blef trogen sin uppgift att egna sig åt sånglärarkallet. Af större sångpartier som hr Lejdström sjungit å konserter här och annorstädes kunna nämnas Faust i Schumanns »Scener ur Goethes Faust», Oluf i Gades »Elverskud«, Kristus i C. Francks »Les beatitudes», Elias i Mendelssohns oratorium, Frithiof af M. Bruch m. m.

Herr Lejdström blef 1883 organist i Kungsholms församling och valdes 1897 till ledamot af Musikaliska akademien.

Om koralpreludier.

Man kan med fog framställa anmärkningar mot det sätt, hvarpå koralerna vid gudstjensten spelas af våra organister. Det är icke ovanligt, att rytmen alldeles åsidosättes, att koralerna utföras släpigt och långdraget, att kadenssuppehåll icke blott göras utan göras omåttligt *långa*; och dock *kunna* — och *böra* efter min åsigt— våra koraler både spelas och sjungas i en bestämd takt lika väl som andra musikstycken, naturligtvis icke i ett jäktande och forceradt utan i ett allvarligt och mot både musikens karaktär och ordens innehåll svarande tempo. Vidare händer det ock, att harmoniseringen ändras af organisterna efter egen smak, och ofta då mindre lyckligt. Jag vill här ej strängt klandra det ofta förekommande tillsättandet af septiman i ackord, der den icke behöfves utan treklangen är långt vackrare och stilenligare. Ledsammare är att organister ofta följa efter-Hæffnerska harmoniseringar, gjorda af senare mer eller mindre kompetenta koral-editorer, hvilka i sina ändringar af Hæffner i allmänhet varit föga lyckliga. Den Hæffnerska harmoniseringen är ju ingalunda den allena saliggörande; den torde stundom med fördel kunna ändras. Men detta måste ske med fin musikalisk takt, med känsla för och strängt fasthållande af den kyrkliga stilen — något som man ingalunda alltid finner i de nyare koraleditionerna. Dessa hafva vissa praktiska fördelar framför den ursprungliga Hæffnerska, men de utmärka, så vidt jag kan se, icke något musikaliskt framsteg. Tvärtom hafva dessa Nachfolger flerestädes infört tarfliga, hvardagliga och försämrande nyheter. Detta gäller äfven om en nyligen af Lagergren under medverkan af Conrad Nordqvist utgifven, mycket begagnad koralbok, som innehåller — jag tvekar ej att säga det — många misslyckade och stillösa ändringar af den äldre harmoniseringen. — Men ofta nog följa våra organister (nämligen de skickligare bland dem, de som tilltro sig större självständighet) icke någon bestämd koraledition utan göra harmoniseringen själfva eller företaga åtmins one djärfva ändringar i Hæffners. Det fins kanske rent af organister, som sätta sin ära och finna ett visst musikaliskt sportintresse i att göra olika harmonisering för hvarje vers af en psalm. Man hör yttranden sådana som: »man kan ej alltid hålla på med det samma, det blir för enformigt». Mot sådant sjelfsvåldigt nyhetsmakeri måste ett allvarligt klander riktas. Ty ofta motsvaras icke lusten att göra ändringar af talangen att göra dem. Det är icke ens det vanliga, att de införda ändringarna bli vackra och — framför allt — stilenliga. Huru ofta hör man icke midt uppe i den allvarliga och i kyrklig stil harmoniserade koralen tvingas in antingen skäligen menlösa och tarfliga harmonier eller ock sådana konstlade, modernt klingande ackordföljder, som kunna vara utmärkta i och för sig men äro absolut störande och främmande för stil och följdriktighet i koralen! Ett sådant förfarande innebär ett sjelfsvåld och ett förakt för stil och skönhet, som, synes det mig, icke nog skarpt kan klandras.

Men om sålunda åtskilligt kan anmärkas mot våra organisters sätt att behandla och utföra koralerna, kunna icke mindre graverande anmärkningar framställas mot det sätt hvarpå det *preludieras* vid våra gudstjenster.

Det borde vara tydligt, förefaller det, att ett preludium till ett musikstycke skall vara en verklig *inledning* dertill och derför gifvetvis måste hållas i samma stil och karakter som detta. Preludiet bör vara musikaliskt beslägtadt med och förbereda stämningen i det musikstycke som följer derpå. Men huru ofta och groft felas icke häremot! »Preludiera» återgifves i lexika med »fantisera», och ser man på det faktiska förhållandet, måste man medgifva, att denna öfversättning ofta är träffande. Ty det skall hvar och en veta, att här »fantiseras!» Klumpigt, omusikaliskt, smaklöst ofta och — nästan alltid vid koralpreludier — *stillöst*.

Jag skall nu genast säga, att det ingalunda är blott organister som här vid lag låta fel komma sig till last. En pianoartist skall t. ex. föredraga två stycken efter hvarandra i olika tonart. Han (hon) slutar det första, och efter ett minimt uppehåll — i lyckligt fall uppfyldt genom en liten applåd — börjar artisten att med kraft och bravur ramla på med en del ackord och löpningar, som afse att leda öfver till det nya styckets tonart men i öfrigt äro derför så främmande som möjligt. Bevars, man vill visa sin färdighet och briljera ett tag med elegans i arpeggiopassager, som göra en piruett högst upp i diskanten. Om det är musik och följdriktighet och stil i det hela, det kan väl göra detsamma! Ibland äro visserligen — jag skyndar att tillägga det — de pianostycken, som föredragas på konserter, af sådan beskaffenhet, att de i musikvärde stå lika lågt som vederbörande producenters egna inledningsfantasier, och att sålunda stilen är träffad! — Ett annat exempel. Det fins i vårt land en både derinom och äfven utomlands högt uppburen vissångare, som äfven till mångas stora belåtenhet föredrager Bellmanssånger. Jag har hört honom, innan han börjar sitt föredrag af Bellman, på sin luta kalla fram in ledningsackord af egen fatabur och af ett alldeles omisskänneligt modernt tycke, alldeles främmande för den Bellmanska musikens karakter. *Om* någon inledning fordras här vid lag, så borde det väl vara tydligt att den skulle utgöras af en kort och bestämd riturnell, hållen i öfverensstämmelse med den musik, som Bellman begagnat. Den ifrågavarande, med rätta högt värderade sångaren komponerar också sjelf melodier till en del af de visor han föredrager: till *dessa* kunna de egna preludierna passa, *ifall* de behöfvas, *dessas* karakter träffa de gifvetvis ganska nära. Men till andra sånger och särskildt Bellmanssångerna — antingen inga preludier eller ock sådana som äro fullt i stil med den musik de skola inleda!

Men *revenons*!

Huru stötande, huru musikaliskt fördömliga äro icke ofta dessa med namnet preludier hedrade irrvandringar på orgelns klaviatur, hvilka inleda — nej, de *inleda* icke, de *komma* blott *före* psalmernas höga, härliga musik! Man får till lifs en räcka af hårda, djärfva tongångar i Griegs anda eller i Wagners eller i hvilken som helst utom i koralens egen. Eller man får höra ett sentimentalt, i folkvise- eller operastil hållet solo för någon favoritstämma med svagt-svagt ackompagnement och med anlutande — oftast i öfvermått

och utan smak — af crescendoverket. Eller ock serveras en del föga sammanhängande ackord och melodistumpar i samma anda — allt musikprestationer som *kunna* vara berättigade i och för sig men *här* icke äro på sin plats. Såsom preludier till koralmusiken kan på dem tillämpas det bekanta: »kolonner, hvad gören I här?» Med koralen hafva de endast, i lyckligt fall, tonarten gemensam. I lyckligt fall — ja, ty om t. ex. preludiet till en koral, som är frygisk på E, spelas i a-moll (eller E-dur?!), då är icke ens denna gemensamhet förefintlig.

Det anses ju vara af vigt, att ett konstverk af hvad art som helst presenteras för allmänheten på ett riktigt sätt. Man lägger ju med rätta vigt vid accessoarerna, man vill att dessa skola stå väl tillsammans med konstverket, så att det hela verkar harmoniskt. Och, för att hålla oss inom musiken, man kan icke låta föredraget af en Händel-aria inledas vare sig af en orkesterfras á la Gounod eller af ett Wagnermotiv eller en Grieglåt. Men lika vidt skilda som dessa nu anförda exempel äro ofta nog det, som preludieras i våra kyrkor, och den koral, som preludiet var afsedt att inleda. Men sådant måste vara från musikalisk synpunkt förkastligt.

Det fins nu orgelspelare af två slag: skickliga och oskickliga. De senare, och de äro icke få, göra sig gifvetvis skyldiga till stora fel i afseende på preludierna. Våra organister på landsbygden äro i allmänhet icke skickliga orgelspelare. De äro ju vanligen skollärare, som hafva organistbefattningen såsom ett bihang till sin egentliga syssla och lifsuppgift. De sköta derför tyvärr sin orgel ofta rätt klent. Koralerna kunna de dock eller borde åtminstone kunna spela korrekt. Ett preludium, som är musikaliskt värdefullt och står i stil med koralen, kunna de i de flesta fall icke åstadkomma af egen fatabur; man får tyvärr ofta höra mycket otympliga och misslyckade försök, som bevisa vederbörandes både oförmåga och brist på omdöme. Till dessa organister skulle jag vilja säga: Försöken ej att åstadkomma hvad I icke kunnen! Liten ej på eder sjelfva! Tagen för eder något kort, lättare preludium af en god kyrkokomponist! Eller — om detta möter hinder — spelen, innan I början koralen, blott några få ackord i koralens tonart, ju enklare dess bättre!

Ty — och härpå skulle jag vilja lägga vigt — det behöfs icke *långa* preludier. Det är ett narrverk att passa in små konserter af obestämd art emellan det som läses eller säges och det som sjunges vid gudstjensten. All den musik, som förekommer vid våra gudstjenster, bör vara af den allvarliga och höga karakter, som öfverensstämmer med gudstjensten i det hela. Så äro koralerna, så bör ock den föreskrifna responsoriemusiken vara. Hvad derutöfver är — preludier och annat — kan och, i de flesta fall, *bör* inskränkas till ett minimum.

De organister åter, som äro *skickliga* orgelspelare — och sådana finnas många i vårt land — mot dessa skulle jag företrädesvis vilja rikta de i det föregående framstälda anmärkningarna rörande det sätt, hvarpå det preludieras i våra kyrkor. Ty dessa organister kunna göra det bättre, än de göra. Jag har hört både i Stockholm och annorstädes mycket skickliga, lärda och icke omusikaliska organister försynda sig svårt i afseende på preludiernas stilriktighet. Preludierna erbjuda en skicklig orgelspelare tillfälle att taga fram af sitt eget; han är då icke bunden af en fastställd ordning eller föreskrift att följa andras musik. Det är icke svårt att förstå, att frestelsen då ligger nära att preludiera för sitt nöjes skull eller för att visa sin skicklighet i modulering, öfverraska genom djärfva tongångar eller söka popularitet hos den mindre musikbildade allmänheten genom att spela »vackert», sentimentalt och smekande, således utan afseende på, om preludiet rör sig inom kyrkomusikens område eller icke. Men för en sådan frestelse får och bör organisten icke falla. Han får inte glömma, att *all* musik vid gudstjensten skall hafva en sträng och ren stil, och att det i detta fall som i an ra icke gifves någon rätt frihet annat än den lagbundna. Och den lag som binder skall här vara koralens egen karakter, till hvilken preludiet skall troget ansluta sig.

Det är svårt, — jag erkänner det — att i preludier fullständigt undvika det hvardagliga och banala, det folkvisemessiga, det som klingar modernt och okyrkligt. Det är icke lätt att hålla preludiet strängt i stil med den koral, som det skall inleda. Jag erkänner detta, men jag är ock viss om, att många af våra organister skola kunna fylla denna fordran, om de mer än hittills rikta sin uppmärksamhet derpå. Det gäller att taga fasta på psalmens melodi och karakter och hålla sig dertill. Jag har hört en framstående musiker och organist säga, att han för detta ändamål brukade särskildt taga ut en strof ur psalmen eller en del af en strof och lägga denna såsom motiv för sitt preludium, och jag tviflar icke på, att detta är ett godt sätt. Troligen är det lämpligt att härvid rikta sin uppmärksamhet företrädesvis på den ackordföljd, som bildar antingen psalmens begynnelse eller dess slut, och lägga denna till grund för en med moderation och pietet utförd kontrapunktisk behandling.

Till hvar och en skicklig orgelspelare, som har att förrätta organistens tjenst, skulle jag derför vilja säga: Extravagera icke! Briljera icke! Tänk på hvad du spelar, hvilken stämning din musik är afsedd att väcka och underhålla hos den gudstjenstfirande församlingen! Tänk på, hvilken art af musik du har att röra dig inom! Tag fasta på koralens melodi och karakter och låt ditt preludium med pietet ansluta sig dertill! —

Intresset för kyrkomusiken är i vårt land, synes det, nu lifligare än förr. Den nyligen utgifna Messboken torde innehålla rika skatter af och väckelser att åstadkomma god kyrklig musik. Det ofvan sagda har afsett att vara en maning dertill, att vi äfven i afseende på koralpreludierna måtte få *kyrkomusik* i våra kyrkor. Både musiken och andakten skulle vinna derpå.

C. A. B.

Ur Jakob Ad. Häggs resebref.

I den biografiska uppsats som åtföljde tonsättaren och pianisten Jakob Ad. Häggs porträtt i N:o 10 af denna tidnings innevarande årgång nämndes om åtskilliga bref, hvilka han såsom Jenny Lind-Goldschmidts stipendiat skref till sin vän och gynnare, d. v. preses för Musikaliska akademien, hofrättsrådet H. M. Munthe. Utdrag ur dessa bref ha varit införda i Hudiksvalls Allehanda, och vi ha fått tillfälle att nu, såsom förut lofvats, göra en liten axplockning ur dessa af ett och annat som synes oss kunna ega allmännare intresse såväl beträffande författaren och dem han under sin resa kom i beröring med, som ock i musikaliskt hänseende.

Den unge, 20-årige, stipendiaten hade lemnat konservatoriet och slagit sig ned i Marstrand för att sköta sin af öfveransträngning angripna helsa. Derefter hade han för afsigt att begifva sig till utlandet att der göra musikstudier. Det första brefvet till hans »faderlige vän» Munthe är dateradt d. 12 aug. 1870 och han yttrar deri följande:

»Jag längtar mycket att få arbeta igen och är i detta fall glad öfver att känna mina krafter växa i friskhet och styrka. Sedan jag kom hit har jag skisserat ett 1:a allegro till en sonat à 4 mains samt ett allegro passionato för piano och violoncell. Jag hoppas att om några dagar vara färdig med båda sakerna. För resten är jag mycket ute och är till betydlig grad befriad från min nervositet...

Jag är tillsvidare orolig för min utresa. Men skulle Preussen nu segra i någon hufvuddrabbning, så är väl det liktydigt med krigets slut.[1]) I annat fall torde det vara kinkigt nog för mig. Norman[2]) föreslog, att jag i afvaktan

[1]) Fransk-tyska kriget pågick, som bekant, denna tid.

[2]) Ludvig Norman vistades gerna i Marstrand en del af sommaren. Han uppehöll sig der äfven nu, bodde i samma hus som Hägg och umgicks flitigt med honom.

Red.

på utgången skulle begifva mig till Köpenhamn, der uppsöka Gade, till hvilken han gifvit mig bref och om möjligt arbeta under hans ledning.

Det är med mycket intresse jag motser fru Goldschmidts åsikt om saken. Om Ni visste huru godt det kännes att vara beskyddad af en sådan personlighet. — —»

Ett följande bref är dateradt Köpenhamn d. 12 sept. Deri heter det:

»Sedan jag den 4 d:s lemnat Marstrand och den 6:te med »Orion» afgått från Göteborg, ankom jag hit onsdagen den 7:de. Jag gick oförtöfvadt upp till Gade, som, då han för tillfället var hindrad, bad mig återkomma någon dag mellan 5—6, hvilket jag ock gjorde på fredagen. Han var då sjuk, men tog icke desto mindre mot mina saker och bad mig återkomma dagen derpå. Och det är om denna oförgätliga sammanvaro jag nu skall hafva nöjet att yttra mig.

Han talade först mycket hjärtligt och uppmuntrande om mina arbeten, mot hvilka han egentligen endast hade att anmärka en för ofta använd kromatik, och talade sedan om min framtid.

Han ansåg bäst, att jag gick till Leipzig och der skref något kontrapunkt (dubbel), studerade stora former och flitigt studerade instrumentation samt hörde mycket. Äfven ansåg han, att jag borde spela något violin, emedan instrumentationen annars skulle möta för många svårigheter. Han ville dock ej, att jag skulle vara i Leipzig mer än högst till nästa vår. Han tänkte tvärtom att det skulle vara menligt, att jag blefve för mycket förtyskad och kanske äfven Wagnerian.

För öfrigt — detta säger jag ej för att stoltsera med, utan för att gifva eder hans åsigter så fullständigt som möjligt — menade han, »at da man kan saa meget som de, saa bör man egentligen lære sig selv, höre meget og studere de store mæsternes værk samt naturen og livet».

I det sista hänseendet föredrog han Italien och framförallt Rom. Der är allt stort, mäktigt och vidgar blicken, sade han, och för en konstnär är en vistelse i »Syden» af genomgripande betydelse.

Han talade med hänförelse om sitt eget vistande i Italien, då han var några och tjugu år.

I ett följande bref af den 22 okt. s. å. skrifver Hägg från Köpenhamn:

»För Gade arbetar jag ganska flitigt. Först fick jag komponera 8 takter och instrumentera dem fortissimo, mezzoforte och pianissimo, hvarje gång för olika instrumenter. Derefter ett andante i H-dur på stråkorkester, 4 valdhorn, klarinetter och fagotter. Derpå en vals i E-moll för full orkester och så ett större andante i F-dur, äfvenledes för full orkester.

Nu håller jag på med en ouverture i D-dur.

Skissen, d. v. s. kompositionen är färdig. Och jag håller som bäst på att instrumentera den.

Med särdeles glädje kan jag omnämna, att Gade fann den »meget bedre» än det jag förut visat honom. Och att han tyckte det var »godt orkestralt» tänkt.

Jag gör mig också mycken möda att lemna ifrån mig det så felfritt som möjligt. Med tillfredsställelse har jag märkt att han ej just »stryker» något i instrumentationen och nästan aldrig i kompositionen. I ouverturen t. ex. gjorde han ingen annan anmärkning än att förberedelsen till hufvudmotivets återkomst i 2:dra reprisen var ett par takter för uttänjd, hvilket dock efter hans förmenande finge bero på tycke och smak. Att hans »tycke» var en absolut befallning för mig faller af sig själft.

Gade anser, att jag icke bör lemna Köpenhamn ännu på en 5 à 6 veckor och som jag aldrig kan hoppas att finna en bättre eller ens så god lärare både i komposition och instrumentation, så är jag äfven af samma tanke, allra helst som Tyskland under nuvarande förhållanden torde vara mindre lämpligt. Tycker Ni ej så med? Annu har jag ej hört något från fru Goldschmidt, så att jag tills vidare är okunnig om hennes åsigt. — —»

Ett par veckor senare berättar han att han spelat hos de kungliga, då han ackompagnerade violisten W. Besekirskij (ryss)*) till några violinsoli och sedan på begäran utförde ett par pianostycken af egen fabrik.

»De voro mycket vänliga, säger han, spådde mig en vacker framtid m. m. m. m.

Särdeles roligt var att kronprinsessan igenkände mig sedan den tid jag tjänstgjorde som orgelnist i Ulriksdals slottskapell. Hon bryter redan mycket på danska och talade mycket långsamt och med svårighet svenska.

Drottningen är ett utmärkt intelligent fruntimmer. Kungen, prins Hans, kronprinsen och prinsessan Thyra äro alla mycket vänliga, anspråkslösa och förståndiga, tyckas bättre passa till privata personer än att representera kungligheten. Åtminstone hafva de på mig gjort ett sådant intryck.

Drottningen har dock hos sig ett visst naturligt, osökt majestät, som ovilkorligt imponerar, icke tryckande som den uppskrufvade vigtigheten, utan angenämt och omärkligt som den verkliga öfverlägsenheten egnar och anstår.

Sedan vi spelat, bad Besekirskij mig ackompagnera sig till några småsaker på en konsert som han gör om torsdag. — — —»

I slutet af året (1870) råkade Hägg ut för ett sjukdomsfall. Efter en hastig promenad från Gade till grosshandlare Melchior, som bjudit honom på middag, kände han häftiga ryggsmärtor och skulle ge återbud till denne, då han inkommen i våningen medvetslös dignade ner på en soffa. Han blef då några dagar sängliggande här och väl omhuldad af Melchiorska familjen. Efter tillfrisknandet fortsattes studierna för Gade, som rådde honom att stanna i Köpenhamn till slutet af mars, sedan vistas i Tyskland och derpå begifva sig till Italien *icke* för att *studera* musik utan för att *utveckla* sig till konstnär både genom att utbilda skönhetssinne och intelligens samt för att stärka fysiken».

Om Gade yttrar sig Hägg sålunda:

»Att Gade som människa är i alla afseenden en af de mest ideala personligheter man kan tänka sig, tror jag mig förut hafva sagt. Med hvarje dag älskar man honom mera. Denna blandning af religiös barnslig enkelhet och färdfrihet med en i högsta grad glänsande, men aldrig oren konstnärlig fulländning och begåfning måste man icke allenast beundra utan äfven älska, älska såsom man älskar Gud, uppenbarande sig uti människan. Ingen simpel jordiskhet!»

I ett postskriptum till samma bref säger han:

»På nyårsafton öfverraskades jag på det angenämaste, i det att Norman trädde inom dörren under det jag var i fullt arbete. Vi tillbringade dagen tillsammans. På nyårsdagen reste han till London och kommer troligen igen om några dagar. Han såg det sista jag skrifvit och var belåten dermed.»

(Forts.)

*) Wasil Besekirskij, f. 1836 i Moskwa, betydande violinvirtuos. *Red.*

Musikpressen.

På Wilh. Hansens förlag, Köpenhamn, har utkommit:

För en röst med piano:

Ika Peyron: *Dikter af Carl Snoilsky.* 1. Sångarlön (ciss—f). 2. Femton år och sjutton år (c—g). 3. Hvi skulle jag ej sjunga (ess—ass). 4. Nina Lavandaja (ess—b).

De ofvannämda poetiska dikterna af Snoilsky ha här fått en enkel, melodiskt vacker och uttrycksfull musikalisk tolkning med välklingande ackompanjemang, hvilket i n:o 3 är särdeles vackert. I n:o 2 äro de båda verserna af så olika stämning, att dikten säkert bäst lämpat sig för genomkomponering; vexlingen af tonarter och slutet i denna verkar något öfverraskande. Sången n:o 4 är en liflig sång, påminnande om »danspolskan». Den fordrar en hög röst, som går upp ända till b. Något pris på häftena är, efter dansk sed, ej utsatt.

Litteratur.

Det Nordiske Forlag, Köpenhamn har utsändt:

Illustreret Musikhistorie af Hortense Panum og William Behrend. Nittende Levering. Pr. 1 krone.

I detta häfte fortsättes Mozarts biografi (andra delens 4 kapitel), och börjar med femte kapitlet Ludwig von Beethovens.

Illustrationerna i häftet äro följande: Mozarts notskrift (2:a satsen ur Ess-dur-pianosonaten; vignett från Breitkopf & Härtels äldsta klaverutdrag af »Don Juan» (Guvernörens vålnad griper Don Juan); Mozart i Berlin vid uppförandet af »Enleveringen ur seraljen»; Mozart i hans sista lefnadsår, efter teckning af hans svåger Lange; W. A. Mozart (efter Tischbein); facsimile af ett Mozarts bref; Mozarts notskrift i barndomen; Tilgners Mozart-staty i Wien, aftäckt 1897; smärre notillustrationer. Beethovens födelsehus; C. F. Neefe; silhouett af Beethoven som 19-årig.

—※—

Från scenen och konsertsalen.

Vasa-teatern. Aug. 27—31. *Flickorna Michu,* operett i 3 akter af A. Vanloo och G. Duval, musiken af Andrée Messager. Fri öfvers. af H. Molander och E. Högman (general des Ifs: hr Hj. Sjöberg, Gaston Rigoud: hr Nyblom, Michu: hr Strömberg, Aristide: hr Adami, Bagnolet: hr Ringvall; Fru Michu: fru Wahlhom, m:lle Herpin fru Strandberg, Blanche-Marie: frkn Frisch, Marie-Blanche: fru E. Berg).

Då operaföreställningarna å kgl. teatern ännu ej tagit sin början och Djurgårdsteatern under sommaren ej gifvit några musikpjeser, är det endast Vasateaterns föreställningar vi ha att omförmäla, d. v. s. den operett, hvarmed dessa inleddes. »Flickorna Michu», som under titeln »Les Petites Michu» först gafs i Paris å Bouffes Parisienstearern hösten 1897, har derstädes haft ovanligt stor framgång och synes äfven komma att åtnjuta en sådan här. Operetten är en lycklig sammansmältning af operett och opéra comique, med en rätt lyckad libretto, fri från allt skabröst och simpelt, musiken är mångenstädes förträfflig, rik på vackra melodier och väl instrumenterad, såsom man kan vänta af kompositören till »Skrifvarkungen», som gafs å k. operan 1892. Uppsättningen är mycket vårdad och utförandet förträffligt, då hr Ranft lyckats vinna verkliga sångkrafter, hvilka förmå uppbära sina partier på ett i allo tillfredsställande sätt.

Librettons innehåll är följande:

Flickorna Michu, Blanche-Marie och Marie-Blanche, äro — efter hvad de sjelfva och andra tro — tvillingsystrar, döttrar till ett hederligt par, som har matvaruhandel i hallarna. De ha satts i pension hos m:lle Herpin, en gammal mö som svärmar för franska armén och har ordnat pensionen militäriskt. Med en trumhvirfvel kallas vid pjesens början de unga eleverna ut på gården. Under en pantlek mellan flickorna faller lotten på den unga Blanche-Marie att ge en kyss åt den förste som kommer in genom grinden. Detta blir husarkaptenen Rigoud, som kommer in att besöka sin moster m:lle Herpin. Härvid blir den unge kapten betagen i de båda oskiljaktiga tvillingsystrarna, men tycks dock föredra den mindre ystra Blanche-Marie.

Pappa och mamma Michu jemte deras bodbetjent Aristide inträda för att helsa på flickorna och medföra traktering åt hela pensionen. Aristide yppar nu att han är dödligt förälskad och vill gifta sig med en af flickorna Michu, hvilken de vilja ge honom, men i sjelfva verket är han mest förtjust i Marie-Blanche, som också är smått betagen i den hygglige, men litet enfaldige gossen. Paret Michu kommer i stort bryderi, ty i verkligheten är blott en af flickorna deras egen, den andra är dotter af en general des Ifs, som då han drog ut i kriget, lemnade sin nyfödda dotter, hvars moder dog strax efter hennes födelse, att vårdas af paret Michu, som samtidigt välsignats med en dotter. Den något konfyse och och komiske pappa Michu hade lagt de båda flickebarnen i ett bad, och när de sedan togos upp var det omöjligt att få reda på hvilken som var deras eller generalens dotter. Deras förlägenhet vid frieriet ökas till förskräckelse, när strax derpå generalens kalfaktor kommer dit, sänd att hemta hans dotter. Generalen hade efter 17 års frånvaro i krig återkommit och ville nu återfå dottern för att ge henne till maka åt sin räddare i kriget, kapten Rigoud. Då paret Michu ej veta hvilken af flickorna som är den rätta, måste hela familjen följa med till generalen. Andra akten spelas i hans hem, der åtskilliga lustiga förvecklingar inträffa och der flickorna träffa kapten. Då Blanche-Marie, som älskar honom, hör af Marie-Blanche att hon gör detsamma, afstår hon ädelmodigt att bli hans maka, och akten slutar med att Marie-Blanche blir den lyckliga generalsdottern och fästmön. Tredje akten visar oss paret Michus saluhall. Blanche-Marie skall gifta sig med Aristide men är en sorgsen och kall fästmö. Marie-Blanche kommer in, yster och glad, med f. d. systerns bruddrägt i åtskilliga korgar och lådor. Hon har märkt hur allt står till, att kapten och Blanche-Marie älska hvarandra och att hon sjelf är mera fästad vid Aristide. Kunder komma in i butiken. Marie-Blanche betjenar dem med lif och lust, med ett anlag för yrket, som visar henne vara en sannskyldig Michu. Hon börjar kläda Blanche-Marie till brud, men styr ut henne med puder i håret och moucher. Generalen och kapten träda in, och då nu Marie Blanche presenterar f. d. systern och samtidigt visar det medtagna porträttet af generalens hustru, är likheten så slående, att ingen mer kan tvifla på att Blanche-Marie är generalsdottern. Allt slutar nu lyckligt och väl.

Musiken är, som sagdt, förträfflig. Särskildt kan påpekas duetterna mellan flickorna Michu; lifliga kupletter och goda ensembler saknas ej heller. De båda flickorna representeras utmärkt af fru Emma Berg och frkn Frisch, den senare så till sång som apparation, mycket behaglig. Herr Nyblom — hvars debut på k. operan varit ifrågasatt — sjunger med smak sitt parti, likaså herr Adami (såsom hr Nilsson förr anställd vid operan), i generalens rol är hr Sjöberg ganska tillfredställande, och särdeles muntrande personager äro herr Strömberg, fru Wahlbom och hr Ringvall såsom pappa och mamma Michu samt kalfaktorn.

—※—

Från in- och utlandet.

Kungl. teatern — såsom operan numera skall kallas — började d. 15 aug. sina arbeten med inöfning af de för närmaste tiden bestämda programmen. Teaterns invigning är bestämd att ega rum den 19 sept., då programmet upptager *Invigningskantat* af prof. Iv. Hallström, 1 akt ur *Frondörerna* af A. F. Lindblad samt 1 akt ur Fr. Berwalds *Estrella di Soria.* Dessutom öfvas de båda svenska originalarbetena »Tirfing» af W. Stenhammar och »Valdemarsskatten» af A. Hallén. Under spelåret lära följande, ej på länge gifna operor, komma att upptagas: Mozarts »Enleveringen ur seraljen», Webers »Friskytten», Lortzings »Tsar och timmerman», Wagners »Mästersångarne» och »Den flygande holländaren», Verdis »Trubaduren», m. fl.

Det nya operahuset nalkas sin fullbordan. Annu återstår dock mycket arbete inom detsamma. Vestibulen är ännu icke färdig och i salongen pågår uppsättning af parkettens stolrader. Denna förekommer ofantligt bred i jemförelse med afståndet mellan fondlogerna och orkesterplatsen. Scenen och den kungliga foyern med dess breda trappuppgång från strömgatan synas vara i komplett skick, deremot hinner den stora allmänna foyern åt Gustaf Adolfs torg ej bli färdig till invigningen. Särdeles praktfull är den kungliga foyern med sina rika ornamenter i färger och förgyllning samt sina båda kristallkronor med elektriskt ljus. På långsidan midt emot ingången äro nyligen uppsatta prins Eugéns tre vackra oljemålningar med vyer öfver Haga och Brunnsviken. Foyern har ett större fönster åt strömmen och utgång till en rymlig balkong; i andra ändan af det långa och smala rummet

äro ingångar till kungliga logen och drottningens salong. Alla korridorer med ingångar till salongen äro mycket rymliga.

Vasateatern, fortfarande liksom de tre senaste åren under direktion A. Ranft, öppnades lördagen den 27 aug. med premièren af operetten »Flickorna Michu».

Vasateaterns verksamhet under denna säsong kommer hufvudsakligen att omfatta operetter och möjligen några lustspel.

Den engagerade personalen utgöres af följande medlemmar:

Emil Linden, 1:e regissör, Aug. Bodén, 2:e regissör, Hjalmar Meissner, kapellmästare, Gust. Odén, kormästare, Axel Bosin, sekreterare.

Skådespelerskor: fruarna Emma Berg, Edla Lund, E. Wahlbom, B. Ringvall V. Strandberg, E. Borgman, E. Hjortberg och M. Gistedt; fröknarna G. Bidencap, G. Frisch, E. Frisch, E. Friberg, A. Forsberg, Grünberg, I. Lundberg.

Skådespelare: Hrr E. Adami, D. Ander, C. Barklind, A. Björklund, J. Borgman, C. Carlander, Gust. Ad. Lund, K. Nyblom, Axel Ringvall, Aug. Svensson, Hj. Sjöberg, Emil Strömberg, A. Wahlberg (inspicient), Fr. Örnberg samt dessutom ett 30 tal korister (damer och herrar). Sufflös: Fru A. Svedlund.

Kapellmästare Björn Halldén har till en början dirigerat orkestern emedan dir. Hj. Meissner genom regementsmöte varit hindrad tjänstgöra vid teatern före d. 10 september.

En festskrift kommer att, med anledning af den stundande invigningen af Operan, utgifvas under redaktion af operabyggnadens arkitekt, hr A. Anderberg, samt kapten P. A. Lindahl och ingeniör W. Dahlgren, hvilka alla äro förtrogna med det storartade byggnadsverket i alla dess detaljer. Skriften torde komma att omfatta omkring 100 sidor text i stort folioformat, med ett 70-tal helsidsplanscher, deraf ett mindre antal i färgtryck samt de öfriga i dels koppartryck, dels ljustryck. Arbetet, som åstadkommes med understöd af teaterkonsortiet, utgifves af och är för närvarande under arbete å Generalstabens litografiska anstalt. Priset lär bli 15 kr. pr exemplar; men man har för afsigt att äfven sända en billighetsupplaga i oktavformat i bokhandeln till väsentligt lägre pris.

Friluftskonserter ha som vanligt under sommaren gifvits i hufvudstaden och på Djurgården. Så har i Berns' etablissement konserterats af Meissnerska kapellet och Ungerska gosskapellet under dir. Filip Donnawells ledning, samt 15—31 aug. operasångaren Vinc. de Pasqualis åter låtit höra sig. I Strömparterren har Ungerska gosskapellet skött aftonmusiken. På Hasselbacken har, som vanligt, Svea och Göta lifgardes musikkårer spelat, och Tivoli-terrassen, ny för året, har haft en stor dragningskraft i spanska kapellet Caponsachi, bestående af 6 personer (2 violiner, kontrabas, violoncell, mandolin och piano). Dir. Caponsachi sjelf är god violinist och den 16-åriga fröken Marguerite Caponsachi en utmärkt violoncellspelerska. För öfrigt har bjudits på musik i Blanchs kafé, der f. n. ett italienskt bersaglierikapell spelar, och å Tivoli gafs i juni en »jättekonsert» af 600 sångare under anförande af H. Berens till förmån för Folkets hus.

Stockholms större musikskolor. Af dessa öppnas *Richard Anderssons* Musikskola d. 19, fröken *Sigrid Carlheim-Gyllenskölds* Musikinstitut d. 15 och fröken *Hedvig Svensons* Musikskola d. 19 september. Närmare upplysa annonser i dagens nummer.

Utnämningar. Till musikdirektör vid Kronobergs regemente har utnämnts hofkapellisten, hautboisten vid Svea lifgarde J. E Högberg och till musiklärare vid Vexjö allmänna läroverk musikläraren T. Tufvesson i Lund.

Kyrkosångstudier. Kantorn i Jakobs församling, direktör Hjalmar Håkansson, har under sommaren rest i Norge, England, Belgien, Tyskland och Danmark för att studera kyrkosången i dessa länder.

Sällskapet för svenska kvartettsångens befrämjande har nu utfärdat inbjudan till den sedvanliga pristäflan för mansqvartetter.

För att ytterligare väcka intresset hos våra inhemska tonsättare att komponera qvartetter har sällskapet höjt första priset till 400 kronor, hvilket är afsedt för en större körkomposition i en eller flera afdelningar. Andra priset utgör 100 kronor och tredje priset 50 kronor. Vi bedömandet af kompositionerna tages i främsta rummet hänsyn till sångbar melodi och lättflytande stämföring samt sångernas lämplighet för vanligt röstomfång. Erfarenheten har nämligen gifvit vid handen att mera invecklade och med kontrapunktisk lärdom behandlade kompositioner oftast äro opraktiska.

Såsom prisdomare fungera i år professorerna Ivar Hallström och C. R. Nyblom samt doktor A. Kull, och skola kompositionerna vara insända till Abr. Lundquists musikhandel i Stockholm före den 1 december i år. (Se annonsen i detta nummer.)

Fröken Anna Thulin, den begåfvade sopransångerskan vid Operan, har en tid i sommar uppehållit sig i Köpenhamn och derunder tagit sångundervisning för fru Wendela Andersson-Sörensen.

Fröken Joh. Kragballe, den intagande danska sångerskan, som nyligen varit anställd vid Stockholmsoperan, har å operan i Frankfurt a. M. uppträdt som Philine i »Mignon» och Martha och blifvit väl emottagen af publik och kritik. Hon säges nu vara fast engagerad der på 3 år mot ett honorar, stigande till 10,000 mark. Fröken K. har i sommar ingått förlofning med en tysk impresario, hr Herman Spiro från Berlin.

Fröken Virginia Bergendahl, en ung, mycket begåfvad sångerska, som antagligen kommer att debutera på Operan härstädes, har, enligt V. K., för sommarsäsongen tagit engagement vid franska badorten St. Malo för utförande af åtskilliga partier, såsom i »Faust», »Hugenotterna», »Robert», »Don Juan», »Wilhelm Tell», »Ernani» m. fl.

Fashionable news. Vid midten af förra månaden vigdes i Kalmar fröken Ellen Ahlstedt, bekant för vår operapublik från hennes debut i »Hans och Greta» i jan. förl. år, med kronolänsman Karl Franzén.

Operasångaren hr Carl Lejdström har i juni ingått förlofning med frök. Erica Lindblad, dotter till framlidne direktör G. E. Lindblad och hans efterlemnade maka, född Lagercrantz.

Åldrig f. d. operasångerska. Fröken Wilhelmina Fundin, den redan från Jenny Linds tid bekanta operasångerskan, ingick d. 12 juli i sitt 80 år. Född i Stockholm blef hon elev vid operan härst. 1833 och var der engagerad 1840—71. Bland hennes roler må nämnas Adalgisa, Nattens drottning, Anna i »Hvita frun», Isabella i »Robert», Katarina i »Kronjuvelerna», Zerlina, Carlo Broschi, Leonora i »Stradella», Pamela i »Fra Diavolo», hennes afskedsrol, m. fl.

Orfei Drängars (O. D:s) konserttur till Tyskland i juni månad var ett verkligt triumftåg, som här endast flyktigt kan skildras. Efter att ha konserterat på väg till utlandet i svenska städer, Göteborg, Halmstad, Helsingborg och Malmö gafs d. 14 juni i Köpenhamn konsert i Rosenborgs have. D. 16 juni konserterades i Hamburg, och det första uppträdandet der på tysk mark blef en afgjord seger. Storartadt var mottagandet vid bangården i Berlin, der hundra delegerade för de olika studentkårerna mötte äfvensom medlemmar af svensk-norska legationen. På aftonen voro sångarne inbjudna till stor supé hos envoyén Lagerheim. Efter ankomsten på fredagen sjöngs på slottet inför kejsaren och kejsarinnan. I Berlin gafs ej mindre än 5 konserter, den första lörd. d. 18 i k. operans salong. Bifallet var storartadt; solisterna hrr Brag och Lundqvist hyllades entusiastiskt och likaledes diri-

genten dir. Hedenblad. Afsjungandet af »Wacht am Rhein» framkallade alltid stort jubel; sista konserten här gafs d. 23 juni och dagen derpå sjöngo sångarne i Dresden å hofteatern i närvaro af konungaparet samt voro derefter inbjudna till stor supé å Brühlska terrassen. På hemvägen öfver Köpenhamn gafs der åter en konsert i Tivolis konsertsal.

Konserter i landsorten ha under sommaren hufvudsakligen, som vanligt, förekommit vid större badorter, särskildt vestkustens. Närmare om dessa ha vi ej tillfälle att redogöra. Emellertid ha vi erfarit att violinisten Frederik Frederiksen, bosatt i London, under ett besök i sitt fädernehem i Göteborg, med framgång låtit höra sig i Marstrand, der äfven fröken Petrini uppträdt som konsertsångerska. Soaréer ha äfven gifvits vid vestkusten af hr Sven Scholander. — I Visby har Allmänna sångföreningen konserterat. — I Vaxholm har konsertmästare L. Zetterquist under förra månaden gifvit konsert i kyrkan, biträdd af fröken Cederquist samt hrr Oscar Bergström och H. Alfvén. — På Furusund har kammarmusikus Ax. Fritzohn gifvit en konsert med biträde af pianisten frök. Märtha Ohlson och operasångaren M. Bratbost samt violoncellisten N. Zedeler. — På Dalarö har sångerskan frök. Karin Olsson gifvit en soaré med biträde af frök. Märtha Ohlsson.

Christina Nilsson-di Casa Miranda har äfven i år besökt hemlandet, denna gång endast gästande födelsebygden, i det hon gästat på det en mil från Vexiö belägna Gårdsby, hennes brorsons, häradshöfding Nilssons, hem. Hennes vistelse här varade ungefär en månad, hvarefter hon öfver Jönköping, Göteborg och Malmö reste till Spaa, der hon skulle uppehålla sig en tid.

Fru Anna Norrie gaf den 26 juli i Klampenborgs konsertsal sin första konsert à la Scholander och gjorde, som vanligt, lycka. Hennes försök att indraga Judics och Yvette Guilberts visor i sin repertoar väckte särskildt intresse, och försöket lyckades rätt väl. Konsertturnén fortsattes i Danmark och vidare i Sverige. Programmet omfattar tyska, engelska, franska och svenska romanser, Frödings visor m. m.

London. Operasäsongen i Coventgardenteatern afslöts d. 26 juli. Under 67 speldagar ha uppförts 25 operor, deraf 8 Wagners, hvilka gåfvos på 32 aftnar. Repertoaren bestod af: Faust, Carmen, Lohengrin, Romeo, Tristan, Meistersinger, Tannhäuser, Rheingold, Siegfried, Götterdämmerung, Walküre, Orfeo, Figaro, Ero e Leander, Henry VIII, Philemon, Mefistophele, Cavalleria, Fidelio, Il Barbiere, Den Giovanni, Hamlet, La Traviata, Aida.

"Zinnober" är namnet på en ny 3-aktsopera, som i slutet af juni för första gången uppfördes på hofteatern i München och gjorde mycken lycka. Texten är bearbetad efter en af Hoffmans sagor af Sigmund v. Hausegger, som äfven komponerat musiken. Denna berömmes, oaktadt alla afsiktliga eller omedvetna Wagner-reminiscenser, särskildt från »Mästersångarne», på det lifligaste af platskritiken, som förespår den endast 21-årige librettisten och kompositören en glänsande framtid.

Johannes Brahms' efterlämnade förmögenhet uppskattas till 315,000 kr. i kontanter och värdepapper, hvartill komma ett särdeles vackert lösörebo, böcker, musikalier, m. m. värderadt till 30,000 kr.

Ett och annat från musikvärlden.

Moraliska teatrar. I flere italienska städer pågår för närvarande en rörelse för att få »moraliska teatrar» upprättade. Påfven har skänkt 60,000 lire till uppförandet af en sådan teater i det romerska qvarteret Trastevere, och i Milano har en komité af damer insamlat en half million lire till en teater, der icke endast moraliska skådespel utan äfven moraliska operor skola gifvas. Den unge venetianske presten Peroso, som gjort sig fördelaktigt känd genom ett oratorium och andra kompositioner, har fått i uppdrag att arbeta på uppförandet af moraliska operor. — Mozart, Wagner, Verdi, Bizet etc. etc. blifva väl sedan bannlysta eller förvisade till skam- och skräpvrån!

Dödsfall.

Gouvy, Louis Théodore framstående komponist, f. 21 juni 1822 i Gaffontaine vid Saarbrücken, † 21 april i Leipzig. Hans far var egare af ett jernbruk. Efter gymnasialstudier i Metz begaf han sig till Paris att studera lagfarenhet men vände sig snart till musiken uteslutande och och utbildade sig för Elwart till komponist. Efter längre vistelse i Paris flyttade han till en broder i Oberhomburg nära Saarbrücken, der familjen också egde jernverk. 1843 bodde han i Berlin och gjorde derifrån en studieresa till Italien, hvarefter han begaf sig åter till Paris, der han gaf en konsert och uppförde några af sina större kompositioner, en *Symfoni i F dur*, ett par uvertyrer m. m. Fyra senare symfonier hafva jemte den förstnämnda med b.fall utförts på Gewandhauskonserter i Leipzig. Vidare har G. komponerat sånger med piano, körsånger, konsertscener, deribland *Ossians sista sång*, flere *kammarmusikverk*, (*Trior, Violin- och violoncellsonater, stråkqvartetter* och *qvintetter, oktett* för flöjt, oboe, två klarinetter, två fagotter och två horn, pianosonater och stycken för två och fyra händer m. m. Hans mest betydande verk äro körkompositionerna *Messe de requiem, Stabat mater, Golgata* (kantat) och en lyrisk dramatisk scen *Aslega*. En opera *Cid* blef af 1863 antagen i Dresden men blef ej uppförd. Andra större körverk af honom äro *Iphigenia in Tauris, Oedipus, Elektra* och *Polyxena*. Gouvys musik, säger en biograf, är melodisk, lättfattlig och flytande utan större energi och kraft, tydligen påverkad af Mendelssohn. Gouvy var förövrigt en förmögen och oberoende man, aristokratisk, finbildad och älskvärd.

Hartmann, Emil, dansk komponist, f. 21 febr. 1836, † i Köpenhamn d. 19 juli. (Nekrolog med porträtt skall i ett följande nummer meddelas).

Zeller, Karl, tonsättare, hofråd i undervisningsdepartementet i Wien, har under sommaren aflidit i Baden. Hans operetter »Carbonarerna», »Landsvägsriddarne» och »Fågelhandlaren» ha äfven uppförts i Stockholm.

Pristäflan.

Sällskapet för svenska kvartettsångens befrämjande inbjuder härmed svenska tonsättare till täflan om pris för flerstämmiga kompositioner för mansröster.

Kompositionerna skola vara skrifna till svensk text efter fritt val och utan ackompanjemang, förbehållande sig sällskapet ägande- och förlagsrätt till de arbeten, som blifva prisbelönade. Vid bedömandet af de insända kompositionerna tages hänsyn till sångbar melodi och lättflytande stämföring samt kompositionernas lämplighet för vanligt röstomfång.

Täflingsprisen äro tre:

1:sta priset: 400 kronor, hvilket endast kan tilldelas en större körkomposition i en eller flere afdelningar:

2:a priset: 100 kronor, samt

3:e priset: 50 kronor, och äger styrelsen, på prisnämndens förslag, rätt att i stället för ett andra pris utdela ytterligare två tredje pris å 50 kronor hvardera.

Icke prisbelönad men lämplig komposition kan efter öfverenskommelse inköpas till kvartettsamlingen.

Såsom prisdomare fungera, enligt benäget åtagande, Herr Professorn m. m. *Ivar Hallström*, Herr Professorn m. m. *C. R. Nyblom* och Herr Regementsläkaren m. m. Med. Doktor *A. Kull*.

Kompositionerna skola före den 1 December innevarande år insändas till Abr. Lundquists Hofmusikhandel, 8 Malmtorgsgatan, Stockholm, och skola kompositionerna vara förseedda med tydligt skrifvet motto, deraf afskrift skall finnas å ett medföljande, försegladt kuvert, innehållande kompositörens namn och fullständiga adress. Rätt förbehålles att vid tillämnadt inköp bryta den till kompositionen hörande namnsedeln.

Stockholm i Juli 1898.

D. N. ***Styrelsen.***

Festmarsch

för piano af *Gustaf Hägg.*

Denna vackra och ståtliga marsch finnes nu att tillgå i godtköpsupplaga à

50 öre.

Svensk Musiktidnings förlag.

Kungliga Musikkonservatoriet i Leipzig.

Antagningsprôfningen eger rum **Onsdag, Torsdag och Fredag den 5, 6 och 7 Oktober** kl. 9 till 12 f. m. Personlig anmälning till denna prôfning skall ske **Tisdagen den 4 Oktober a. c.** å konservatoriets byrå. Undervisningen omfattar Harmoni- och Kompositionslära, Pianoforte, Orgel, Violin, Viola, Violoncell, Kontrabas, Flöjt, Oboe, Eng. Horn, Klarinett, Fagott, Valdthorn, Trumpet, Cornet à Piston, Basun; — Solo-, Ensemble-, Kvartett-, Orkester- och Partiturspel; — Solosång (fullständig utbildning för operan), Körsång samt Lärometod, förenad med öfningar i offentliga föredrag, Musikhistoria och Estetik; italienska språket, deklamation och dramatisk undervisning; — och meddelas af herr kapellmästaren, professor dr **C. Reinecke,** studiedirektor, samt af herrar: professor **F. Herrmann,** professor dr **R. Papperitz,** organist vid S:t Nicolai-kyrkan, dr **F. Werder,** musikdirektör, professor dr **S. Jadassohn, L. Grill, F. Rebling, J. Weidenbach, C. Piutti,** organisten vid S:t Thomas-kyrkan **H. Klesse, A. Reckendorf, J. Klengel, R. Bolland, O. Schwabe, W. Barge, F. Gumpert, F. Weinschenk, R. Müller, P. Quasdorf,** kapellmästare **H. Sitt,** hofpianisten **C. Wendling, T. Gentzsch, P. Homeyer,** organist vid Gewandhaus konserterna, **H. Becker, A. Ruthardt,** kantor och musikdirektör vid Thomas-skolan, professor **G. Schreck, C. Beving, F. Freitag,** musikdirektör **G. Ewald, A. Proft,** regissör vid Stadtteatern, konsertmästare **A. Hilf, K. Tamme, R. Teichmüller, W. Knudson, F. von Bose,** dr **Merkel.**

Prospekt på tyska, engelska och franska utlemnas gratis. **Leipzig** i Juli 1898.

Direktionen för Kungl. Musikkonservatoriet
D:r PAUL RÖNTSCH.

Richard Anderssons Musikskola.

Höstterminen börjar den 19 Sept. Anmälningsdagar Torsdagen den 15 och Fredagen den 16 Sept. kl. 12—2 och 5—6 e. m. Ordinarie mottagningsdagar från och med d. 17 Sept.: Onsd. och Lörd. 1/2 2—1/2 3 e. m.

Brunnsgatan n:r 28, 2 tr. Stockholm.

Filialer finnas å Söder och Östermalm. (G. 68 591)

Hedvig Svenssons Musikskola,

Döbelnsgatan 7, 3 tr.

Höstterminen börjar den 19 September.
Undervisningsämnen: *Piano, Ensemblespel, Harmonilära.*
Anmälningar mottagas kl. 2—5 och 5—6 e. m. 15, 16, 17 Sept., **derefter** Tisd. och Fred. kl. 2—3 e. m.
Prospekt tillhandahålles.

Stockholms Musik-Institut.

Brahegatan 7 B, öfver gården 1 tr. upp.

Höstterminen börjar den 15 Sept. och slutar den 15 Dec..
Undervisning meddelas uti *Pianospelning* och *Harmonilära.* Anmälningar mottagas från och med den 8 Sept. dagligen kl. 1/2 1—1/2 3. Efter den 15 Sept. mottagnings- och anmälningstider Måndagar och Torsdagar kl. 1/2 1—1/2 2.
För närmare redogörelser tillhandahålles prospekt.

Sigrid Carlheim-Gyllensköld.

J. LUDV. OHLSON
STOCKHOLM
16 Regeringsgatan 16

Flyglar, Pianinos och **Orgelharmonier** af de bästa *svenska* och *utländska fabriker* i **största** lager till **billigaste** priser under fullkomligt ansvar för Instrumentens bestånd.

Obs.! **Hufvuddepot** för **Blüthners** verldsberömda Flyglar, samt **Rönischs & Steinweg Nachfolgers** utmärkta Pianinos.

PIANOLEKTIONER

efter bästa metod, ledande till god teknisk och verkligt musikalisk utbildning, meddelas af undertecknad till moderat pris. Anmälan kan äfven ske skriftligen.

Kungstensgatan 56, 3 tr.

Mottagning kl. 9—10 f. m. och 3—4 e. m.

Frans J. Huss.

Skandinaviska Orgelfabrikens
Kammarorglar,

hvarå de nyaste uppfinningar och förbättringar tillämpas, äro af våra förnämsta orgelkännare såväl i Stockholm som i landsorten *enhälligt* vitsordade för att vara de **bästa** i norden tillverkade. Prisbelönta i Köpenhamn 1888 (enda pris med medalj), i Norrköping 1889, i Helsingborg 1890 (första pris). Priskuranter sändas på begäran franko.

Skandinaviska Orgelfabriken.
Kontor och utställning i Stockholm:
Mästersamuelsgatan 24.

J. G. MALMSJÖ
GÖTEBORG
Etablerad 1843.
Kongl. Hofleverantör.

Tjuguen **första** pris, in- och utrikes.

Pianinos och **Flyglar**

Beqväma afbetalningsvilkor.

Talrika vitsord från framstående musici och konstnärer, bl. a. från **Alfred Reisenauer, Professor Franz Neruda, Alfred Grünfeld, Moritz Rosenthal, Prof. Franz Mannstädt, Dir. Aug. Körling, Mad. Teresa Carreno, Fru Margareta Stern, Fru Hilma Svedbom, Fröken Tora Hwass** samt **Kungl. Musikaliska Akademien** och **Göteborgs** mera framstående musici och musiklärarinnor.

Innehåll: Oscar Lejdström (med porträtt). — Om koralpreludier, af C. A. B. — Ur Jakob Ad. Häggs resebref. — Musikpressen. — Litteratur. — Från scenen och konsertsalen. — Från in- och utlandet. — Ett och annat från musikvärlden. — Dödsfall. — Annonser.

Stockholm, Kôersners Boktryckeri-Aktiebolag, 1898.